

HEUZESEPAD 3 KM

Ga met Julius op avontuur en ontdek kazematten, tankgrachten en slimme dierenruits. Doe 12 opdrachten en leer hoe mensen en natuur zich verdedigen. Veel plezier!

TIP neem mee:

HEUZESEPAD 3 KM

LEES HIER WAT JE BIJ DE NUMMERS OP DE KAART KUNT ONTDEKKEN!

1

KLOP, KLOP, IS ER IEMAND THUIS?

Zie je die kastjes hoog in de bomen? Dat zijn speciale huisjes voor dieren. Sommige vogels maken hun eigen nest, maar anderen zijn blij met een veilig kastje. Hier hangen een uilenkast en een mezenkast. Er hangt ook een vleermuiskast.

Welk dier hoort in welk kastje?

2

KIJK UIT DE BUNKER

Hier staat een echte kazemat, een soort bunker uit de oorlog. Soldaten zaten hier verstopt om ons land te verdedigen. Zie je de dikke muren? De bomschade en oude schietgaten? De tankgracht?

Ga om de beurt bij het open kijkgat staan en vertel wat je ziet.

Kun je je voorstellen hoe spannend het geweest moet zijn om hier te zitten?

TIP VAN JULIUS:

Kijk goed omhoog en speur met je ogen.

TIP VAN JULIUS:

Wil je weten wie hier nu een veilige slaapplek vinden? Kijk op de bordjes!

3

OVER DE BRUG en BOUW JE BOOTJE

Durf jij over de brug met wiebeltoew te lopen?

In de sloot groeit veel riet. Met riet kun je daken maken. Wij maken geen dak, maar een bootje!

Loop voorzichtig over de wiebelbrug of neem de makkelijke route. Kies een rietblad en volg de instructies om een bootje te maken. Laat je bootje varen en kijk hoe ver hij gaat.

4

ZONBESCHERMING

Kijk naar deze boom. Zie je dat de schors op sommige plekken een beetje verbrand is door de zon? Toch leeft de boom nog steeds! De schors is een soort harnas dat hem beschermt tegen zon, wind en andere gevaren.

Voel voorzichtig aan de schors: is die ruw, hard of zacht? Zoek plekken waar de zon het meest op heeft geschenen en vergelijk die met de schaduwkant.

5

ONTDEK DE WINDRICHTING

Kijk eens naar deze laan van bomen. Zie je dat ze allemaal dezelfde kant op groeien? Dat komt door de wind.

Gebruik de kompasroos om het noorden, zuiden, oosten en westen te bepalen. Kijk goed naar de scheve bomen. Uit welke richting komt de wind meestal? Uit welke richting waait de wind nu?

**HEB JIJ EEN TOFFE
FOTO VAN JOUW
AVONTUUR?
DEEL DEZE MET JE
FAMILIE EN VRIENDEN!**

6

ZOEK JULIUS BIJ DE ROMEINSE WACHTTOREN

Kijk daar! Dat is een nagebouwde Romeinse wachttoren. Zulke torens stonden ongeveer 2000 jaar geleden langs de Romeinse Limes. Ze dienden om het gebied te verdedigen, want soldaten konden iedereen zien aankomen.

Zoek Julius! Draagt Julius een wapen? Welk? Heeft Julius soldatenkleden? Waaraan zie je dat?

TIP VAN JULIUS:

Wil je meer over mij weten? Kijk dan op het informatiebord buiten het hek.

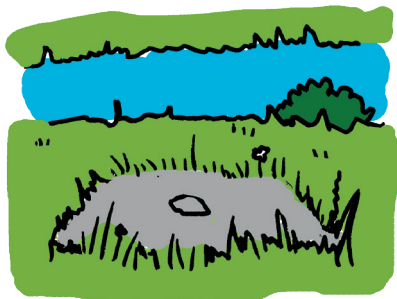
7

ZOEK DE ONDERGRONDSE KAZEMAT

Hier lopen we op de dijk. De dijk dient als bescherming tegen het hoge water. Onder de grond ligt een oude kazemat (bunker).

Kun jij de kazemat vinden?

Kijk goed naar de foto van vroeger en vergelijk met wat je nu ziet: wat is hetzelfde en wat is veranderd?

8

VOGELSPOTTER

Kijk! Op de dijk staan een grote buizerd en een havik. Net als echte roofvogels turen ze over de uiterwaarden.

Ga voor de roofvogels staan. Heb jij de spanwijdte van een buizerd of van een havik?

Kijk door het kijkgaatje en probeer de watervogels te ontdekken.

TIP VAN JULIUS:

Gebruik de zoekkaart. Welke vogels kun jij allemaal vinden? (Denk ook aan je bingokaart)

9

VÉRSPRINGEN

Op de plank zie je hoe ver verschillende dieren kunnen springen.

Hoe ver spring jij?

Loop hierna door naar de wachttoren die je in de verte ziet.

10

RICHTINGAANWIJZER

Stel je voor: je bent een soldaat in de kazemat. Door de kleine openingen kijk je naar buiten... Maar waarheen moet je schieten?

Daarvoor had je vlaggen op richtpalen. Ze hielpen soldaten om nauwkeurig doelen aan te wijzen, zonder zelf in gevaar te komen. Zie je de richtpaal?

Loop verder naar de vlag – of vaar over met het trekpontje!

11

JAARRINGEN TELLEN

In dit bos staan alle bomen in een rechte rij. Denk je dat dit een “echt” bos is?

Kijk naar de houtschijven van de bomen.

De lichte ringen zijn van de zomer, de donkere zijn van de winter.

Tel de jaarringen. Hoe oud is de boom geworden?

Wanneer groeit de boom het meest, in de zomer of in de winter?

ZIE JE DEZE DIEREN ONDERWEG?**SPECHT****VLEERMUIS****BEVER****BUIZERD****BINGO!**

12

WATERONDERZOEK

Deze tankgracht is door mensenhanden gegraven en had vroeger heel steile randen om militaire voertuigen tegen te houden.

Ga bij de vlonder of langs de oever voorzichtig op je buik liggen met een emmertje of schepnetje. Schep wat water op en bekijk de waterbeestjes.

Welke dieren leven hier? Gebruik de zoekkaart. Doe de waterdiertjes voorzichtig weer terug in het water.

TIP VAN JULIUS:

Kijk ook bij de grote wilg: hierin wonen allerlei beestjes. Sommige zie je direct, andere zitten verstopt. Kun jij ze vinden?

HEUZESEPAD 3 KM

1

ROUTENUMMERS

Kijk wat je bij de routenummers kunt ontdekken!
Antwoorden op de vragen staan op paaltjes in het veld.

STARTPUNT: Parkeerplaats bij de begraafplaats
Markstraat 5, 4043 JX Opheusden.

HORECA: Langs de route is beperkt horeca.
Wachttoren De Spees is in de lente en in de zomer op zaterdag, zondag en feestdagen open voor drinken en een ijsje.
Tip: neem een picknickkleed en iets te eten en drinken mee.

NEEM DE TIJD!

Een goede speurneus neemt de tijd.
Met dit KIDS pad kun je je goed een hele ochtend of middag vermaken.

MEER ONTDEKKEN?

Bij de meeste routepunten kun je extra informatie vinden in de Klompenpaden app.

(Dit is 500 meter)

BELANGRIJKE INFORMATIE VOOR OUDERS

Maak afspraken met je kind over wat het wel en niet mag doen. Een Klompenpad lopen jullie op eigen risico.

Trek stevige en waterdichte schoenen of laarzen aan. De paden zijn vaak smal en onverhard. Ga niet met kinderwagens of rolstoelen op pad.

Honden zijn verboden om verstoring van wild en vee te voorkomen. Dit kun je zien op de openstellingsborden die je aan het begin van het particuliere terrein vindt.

Controleer na afloop op teken! Heb je er één gevonden? Een teek die vast zit moet je er vakkundig uithalen. Kijk voor meer informatie op: www.rivm.nl/ziekte-van-lyme.

Routenavigatie en informatie zijn **gratis** beschikbaar via de Klompenpaden app.

WWW.KLOMPENPADEN.NL

€ 2,00

Productie & Eindredactie: Stichting Landschapsbeheer Gelderland i.s.m. werkgroep Klompenpad KIDS Opheusden (Henk Brienissen, Marjolein Brienissen, Anna van Hal, Annemieke Jansen, Patricia de Vries, Gerda Hoogenboom, Cees van Ingen en Peter Kegelaar), Natuur- en Milieu Educatie-centrum Midden-Betuwe, Sportkoepel Neder-Betuwe. Teksten: Ineke Jansonius.

Ontwerp: Jessica van der Werff. Lay-out en illustraties: www.dagmarvanschaik.nl.

Als je vragen of opmerkingen hebt over dit pad kun je contact opnemen met Stichting Landschapsbeheer Gelderland via www.klompenpaden.nl/contact
© Stichting Landschapsbeheer Gelderland, 2026, 1e druk. Alle rechten voorbehouden.

Dit project is mede gefinancierd door gemeente Neder-Betuwe, Cultuurfonds, K3 Delta, GMB en Combinatie Mauritz

en kwam tot stand met medewerking van Sport en Beweegkoepel Neder-Betuwe, Campingpark De Linie, Natuur en Milieu Educatiecentrum Midden-Betuwe.

Sport- en Beweegkoepel
Neder-Betuwe

